

Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektubların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (I/20)

T. C.

Başvekâlet

K. Da. Müdürlüğü

Sayı : 6/926

1 - III - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankarada 20 kânunusani 1939 tarihinde imza edilen Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektubların tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - II - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Anlaşma ve merbutlarının 2294 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden 20 kânunusani 1939 tarihinden itibaren muvakkaten meriyete konulduğu arz olunur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

Fesholunan 31 kânunuevvel 1937 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşmalarının yerine kaim olmak üzere yeni bir anlaşma akdi için İsveç Hükümeti ile Ankarada cereyan eden müzakerat muvaffakiyetle neticelenmiş ve 20 kânunusani 1939 tarihnide, suretleri bağlı olarak sunulan anlaşmalar ve merbutu protokol imza edilmiştir.

Yeni anlaşmalar, umumî ahkâm itibarile 1937 tarihli mefsuh mukavele ile tesbit olunan esasları muhafaza etmekle beraber, tatbikat neticesinde tadillerine ihtiyaç görülen bazı hükümler, ticarî münasebata daha ziyade inkişafını temin edecek şekilde ıslâh olunmuştur.

İsveç ihracatçıların memleketimizde bloke kalan alacaklarının ticaretimizin normal muvazenesi halledar edilmeden tasfiye edilebilmesi için icab eden tedbirler ittihaz olunmuş, hususî takas yolile yapılacak emtea mübadelâtına müsaid imkânlar temin edilmiştir.

Memleketimizin iktisadî ve ticarî prensiplerine tamamen uygun olan ve işbu anlaşmaların 20 kânunusani 1939 tarihinden itibaren meriyet mevkiine vazî için bağlı olarak sunulan kanun projesinin kabulünü, Hükümet, Büyük Millet Meclisinden rica eyler.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/20

Karar No. 5

2 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Ankarada 20 kânunusani 1939 tarihinde imza edilen Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektubarm tasdikı hakkında Hariciye vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - II - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclisin tasvibine arz edilen kanun lâyihası encümenimize tevdi buyurılmakla tedkik ve müzakere olundu.

İki memleket arasındaki ticarî münaşebetlerin inkişafını istihdaf eden kanun lâyihası aynen kabul edilerek havalesi ve hile İktisad encümenine

tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. R.	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	A. M. Göker	A. Şükrü Esmer
Ankara	İzmir	İstanbul
F. R. Atay	Halil Mentеше	S. Cimcoz
Elâzığ	Manisa	Kocaeli
F. A. Aykaç	H. Bayur	İ. S. Yiğit
Diyarbakır		
Dr. İ. Tali Öngören		

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/20

Karar No. 11

13 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Ankarada 20 kânunusani 1939 tarihinde imza edilen Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektubların tasdikı hakkında Hariciye vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - II - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Encümenimize havale edilmekle tedkik ve müzakere olundu :

Lâyihanın mucib sebeplerinden ve anlaşma maddelerinin tedkikinden anlaşılacağı üzere bu son mukavele 31 kânunuevvel 1937 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve kliring mukavelesinin yerine kaim olmak üzere akdedilmiş olup umumî hükümleri itibarile eski mukavelenin tatbikinden doğmuş bazı noksanları ikmal ile beraber iktisadî bakımdan ötedenberi takib ettiğimiz ana prensiblerimizi ihlâl etmeyen bilâkis döviz noktasından daha müsaid şartları ihtiva eden bir mukaveledir.

Bu noktai nazardandır ki Encümenimiz; tasdikı istenen işbu ticaret mukavelesi ve kliring anlaşması ile merbutatının kabulünde bir mahzur görmemiş ve Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere lâyihası aynen kabule karar vermiştir.

Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad E. Reisi	M. M.	Kâtib
Giresun	Aydın	İzmir
İ. Sabuncu		M. Aldemir
Afyon K.		Afyon K.
Berç Türker		Hamza Erkan
Afyon K.		Ankara
İzzet Akosman		M. Eriş
Ankara	Diyarbakır	Erzincan
A. Ulus	N. Sünkitay	S. Başotaç
Eskişehir		Gaziantep
Emin Sazak		Nuri Pazarbaşı

İçel	İstanbul	İzmir	Niğde	Siird
<i>Dr. M. Berker</i>	<i>A. Daver</i>	<i>Benal Arıman</i>	<i>Dr. R. Ferid Talay</i>	<i>N. Bekmen</i>
Kastamonu	Konya	Konya	Zonguldak	
<i>M. Celâl Bayar</i>	<i>H. Dikmen</i>	<i>Kâ. Okay</i>	<i>H. Karabacak</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankarada 20 kânunusani 1939 tarihinde imza edilen Türkiye - İsveç ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektubların tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankarada 20 son kânun 1939 tarihinde imza edilen Türkiye - İsveç Ticaret ve kliring anlaşması ile buna bağlı protokol ve mektublar imzası tarihinden itibaren meri olmak üzere kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerini icra-

ya İcra vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Silay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayık Öztrak</i>		<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk V.
<i>Yücel</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V. ve Ha. V. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

TÜRKİYE İLE İSVEÇ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Kırallığı Hükûmeti, iki memleket arasındaki ticarî mübadeleleri takviye ve inkişaf ettirmek arzusu ile mütehasşis olarak aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

İlişik (1) sayılı listede yazılı İsveç menşeli mallar mikdar bakımından hiç bir tahdide tâbi olmadan ve kezalik ilişik 2 sayılı listede gösterilenler de, her madde için tesbit edilmiş bulunan kontenjanlar hududu dahilinde Türkiyeye idhal edilebileceklerdir.

Şurası mukarrerdir ki, İsveç ihracatı, fazla olarak, idhal anında Türkiyede meri olan umumî idhal rejiminden de istifade edecektir.

Madde — 2

Türkiye menşeli mallar İsveçe serbestçe idhal olunacaklardır.

Bu sistemin değişmesi halinde, işbu Anlaşmanın hükümleri müşterek bir itilâfla yeni şartlara intibak ettirilecektir.

Madde — 3

İşbu Anlaşma hükümlerine göre yapılan ticarî mübadelelerden doğan alacaklar, bu günkü tarihle imza edilen Kliring anlaşması hükümleri dairesinde tesviye olunacaktır.

Madde — 4

İşbu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra her iki taraftan sevkedilecek mallara, iki memleketin salâhiyetli makamlarınca ilişik nümuneye uygun ve çift nüsha olarak verilecek, bir menşe şahadetnamesi terfik olunacaktır.

Bu şahadetnamelerin B ikinci nüshası idhal gümrüğü bürosunca damgalanacak ve idhalâtının tediye de bulunacağı müesseseye bu büro marifetile tevdi olunacaktır.

Madde — 5

İşbu Anlaşma 20 ikinci kânun 1939 da meriyete girecek ve 31 ilkkânun 1939 tarihinde hitama erecektir.

Meriyet müddetinin inkızası tarihinden üç ay evvel iki memlekette biri tarafından feshi ihbar edilmediği takdirde, anlaşma birer senelik devreler için, kendiliğinden yenilenmiş olacaktır.

Ankarada 20 ikinci kânun 1939 tarihinde iki nüsha olarak tanzim kılınmıştır.

Nebül Batı

Eric Gyllenstierna

1 sayılı liste

Aşağıda tadad olunan tarife pozisyonlarına giren İsveç menşeli malların Türkiye'ye idhali miktar bakımından hiç bir tahdide tâbi tutulmayacaktır:

Tarife No.	Tarife No.
66 a	558 a,b
89	563
327 a	564
328 a	565
330 a	570 b,d
332	598
342 a,b	618
390 b	619
444	633
481 c (x)	648 a,b
488 a,b	649 d
505	651 (x)
517	652 (x)
520 a,b	656 (x)
523 a 1,2	657 (x)
524	658 (x)
528 a,b	659 (x)
529 b	660 (x)
533	661
534	662
538 a,b,c,d,e,f	663
539 a,b,c,d,e,f	664
544 a	665
551 b	666 (x)
552 b	667 b
555 a,b	709 a
557 a,b	

(x) Yukarıda tadad olunan 481 c, 651, 652, 656, 657, 658, 659, 660 ve 666 tarife pozisyonlarına dahil bulunan malların idhali, memleketin sanayileşmesine yarayan makineler mevzu bahis oldukça, Türkiye Cumhuriyeti İktisad vekâletinin evvelden müsaadesine tâbidir.

2 sayılı liste

Kontenjana tâbi İsveç emtiası

Türk tarife No.	Senelik kontenjan Kg. olarak
106 b,c	5.000
231	8.000
306 a	12.000
324 a	85.000
b	85.000
c	360.000
331	6.000
337	6.000
341 c	80.000
447 a	60.000
b	10.000
529 c	70.000
532 c	400.000
541 a	130.000
b,c	20.000

A - Nüshası

Menşe şahadetnamesi

No.

Gönderen

Gönderilen

İsim . . . . .

İsim . . . . .

İkametgâh . . . . .

İkametgâh . . . . .

Sokak . . . . .

Sokak . . . . .

Malın nevi:

Ambalâj tarzı:

Koli adedi:

Marka ve No.:

Sıklet { Gayrisafi . . . . . Kg.
Safi . . . . . Kg.

Kıymet:

Sevk yolu:

Yukarıda gösterilen malların . . . . . menşeli olduğu ve işbu şahadetnamenin 20 ikinci kânunun 1939 tarihli Türkiye - İsveç Ticaret anlaşması hükümlerine tevfikân verilmiş olduğu tasdik olunur.

..... 193

B : İkinci nüshası

Menşe şahadetnamesi

No.

(Yukarıdaki formülün tekrarı)

Bu ikinci nüsha, A nüshasındaki numaranın aynini ihtiva edecek, idhal gümrüğü bürosunca damgalanacak ve idhalâtının tediyatta bulunacağı müesseseye bu büro marifetile tevdi olunacaktır.

TÜRKİYE İLE İSVEÇ ARASINDA KLİRİNG ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Kırallığı Hükûmeti, iki memleket arasındaki ticarî mübadelelerden doğan tediyelerin tesviyesini kolaylaştırmak gayesile, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Türkiye menşeli malların İsveç idhalinden mütevellid bütün ticarî matlubat, borcu teşkil eden meblâğın, Clearingkontoretin veznedarı sıfatile Sveriges Riksbanka İsveç kronu olarak tediyesi suretile tesviye olunacaktır.

Bu suretle tahsil olunan mebalîğ aşağıda gösterilen tarzda kullanılacaktır:

a) % 25 i, Sveriges Riksbank nezdinde Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına, bu bankanın serbest tasarrufuna âmade bulundurmak üzere açılıp İsveç kronu ile tutulan hususî bir B hesabına yatırılacaktır.

b) İşbu anlaşmanın meriyete vazından sonra İsveç idhal olunacak Türkiye menşeli krom ve incir bedellerinin % 75 i, Clearingkontoret marifetile, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına açılıp İsveç kronu ile tutulan ve A tesmiye edilen, faizsiz, bir kliring hesabının matlubuna kaydolunacaktır.

c) İşbu anlaşmanın meriyete vazından sonra İsveç idhal olunacak, krom, incir, ve tütün müstesna, Türkiye menşeli bilûmum mallar bedelinin % 75 i, Clearingkontoret marifetile, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası namına açılıp, İsveç kronu ile tutulan ve C tesmiye edilen, faizsiz, bir hususî takas hesabının matlubuna kaydolunacaktır.

d) İşbu anlaşmanın meriyete vazından önce İsveç idhal edilmiş olan Türkiye menşeli mallar bedelinin % 75 i ile, bundan böyle İsveç idhal edilecek olan Türkiye menşeli tütünlerin bedelinin % 75 i, İsveç ihracatçılarının mütedahil alacaklarının, 3 neü maddeye tevfiikan, tasfiyesine tahsis olunacaktır.

Madde — 2

İsveç menşeli malların Türkiyeye idhalinden mütevellid bütün ticarî matlubat, borcu teşkil eden meblâğın, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasına Türk lirası olarak tediyesi suretile tesviye olunacaktır.

Bu suretle tahsil olunan mebalîğ, hususî takas muamelâtından tahassul edenler müstesna olmak üzere, aşağıda gösterilen tarzda kullanılacaktır:

a) İşbu anlaşmanın meriyete vazından sonra İsveçten Türkiyeye müteveccihen sevkolunan malların bedeli, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası tarafından, Clearingkontoret namına açılıp, İsveç kronu ile tutulan ve A tesmiye edilen, faizsiz, bir kliring hesabının matlubuna kaydolunacaktır.

b) İşbu anlaşmanın meriyete vazından önce İsveçden Türkiyeye müteveccihen sevkedilmiş bulunan malların bedeli, 3 neü maddede tarif edilen bir D hesabının matlubuna kaydolunacaktır.

Madde — 3

Türkiye ile İsveç arasındaki 31 - XII - 1937 tarihli kliring anlaşmasının 3 neü maddesinde derpiş edilen kliring hesabı camiiinin matlubunda, İsveç ihracatçıları lehine mevcut bakiye, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası tarafından, Clearingkontoret namına açılıp İsveç kronu ile tutulan, faizsiz, bir D hesabına kaydolunacaktır.

Bu hesabdaki alacakların tasfiyesi, işbu anlaşmanın meriyete vazından önce İsveçe idhal edilmiş olan Türkiye menşeli malların bedelleriyle ve bundan böyle İsveçe idhal edilecek olan Türkiye menşeli tütün bedeliyle, tarih sırasına göre ve birinci madde hükümlerine tevfikân, icra olunacaktır. Bu sonuncu mahsulün idhalile icra edilecek deblokaaj, icabı hale göre tarih sırasına tâbi tutulmadan da yapılabilecektir.

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Clearingkontoret, idhalleri, D hesabındaki mütedahil alacakların tasfiyesine aynı şerait dahilinde imkân verebilecek Türkiye menşeli diğer malların tütüne ilâve edilmesi için anlaşabileceklerdir.

Madde — 4

İşbu anlaşmada geçen bedel tabirinden malların F. O. B. fiatı anlaşılacaktır.

Bununla beraber, ihracatçı tarafından ödenmiş olan konşimentolarla sigorta poliçelerine müteallik navlunlarla sigorta masrafları balığı, evrakı müsbitenin ibrazı üzerine Türkiyede, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasına ve İsveçte, Sveriges Riksbanka tediye edilecektir.

İdhalâtçı memleketin alâkalı müessesesince bu suretle tahsil olunan mebalîğ diğerinin emrine serbest döviz olarak âmade bulundurulacaktır.

Madde — 5

İki memleket arasındaki ticarî mübadelelerden mütevellid olup İsveç ihracatçıların Türkiye'deki mümessillerine borçlu buldukları masraf ve komisyonlarla, Türk ihracatçıların İsveçteki mümessillerine borçlu buldukları masraf ve komisyonlar A kliring hesapları yolile tesviye olunacaktır.

Bununla beraber, Clearingkontoret ve Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası, bu mebalîğin mahiyet ve sureti istimalini ve bunların hakikaten yukarıda zikredilen masraf ve komisyonların mukabilini teşkil edib etmediklerini tahkik ve kontrol etmek hakkını muhafaza ederler.

Madde — 6

Türk liralasının İsveç kronuna ve İsveç kronlarının Türk lirasına tahvili, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının malûm bulunan son alış ve satış kurları üzerinden yapılacaktır.

Faturaların İsveç kronile veya Türk lirası ile tanzim edilmemiş olması halinde, tahsilât, mevzuubahs dövizin malûm bulunan son Londra kurları üzerinden İsveç kronuna tahvilinden sonra yapılacaktır.

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası bu alış ve satış kurlarında vuku bulacak herhangi bir tahavvülden Sveriges Riksbankı telgrafla haberdar edecektir.

Madde — 7

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ile Clearingkontoret kendilerine yapılacak tediyeyle ilgili diğerini müteakabilen mümkün olan süratle haberdar edeceklerdir. Her tahsil ihbarnamesi, hak sahiblerine tediye yapılabilmesi için lâzım olan tarih ve menşe kayıtlarını muhtevi olacaktır.

Hak sahiblerine tediyat Türkiyede, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası tarafından ve İsveçte, Clearingkontoret tarafından 1, 2 ve 3 ncu maddelerde derpiş edilen hesapların mevcudatı dahilinde icra olunacaktır. A kliring hesaplarının zimmetinden tediyat 1 nci ve 2 nci maddelerde derpiş olunan tahsilât tarihleri sırasile icra olunacaktır.

Madde — 8

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası ve Clearingkonteret, bu günkü tarihle imzalanan ticaret anlaşmasının 4 ncu maddesinde derpiş edilmiş olan menşe şahadetnamelerinin damgalanmış B ikinci nüshalarını, bunlara müteallik tahsil ihbarnamelerine iştirirerek, birbirlerine göndereceklerdir.

Bununla beraber, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası veya Clearingkontoret tahsil anında menşe şahadetnamesinin damgalanmış B ikinci nüshasına henüz malik bulunmadıkları takdirde dahi tahsil ihbarnamelerini, bu ikinci nüshalar terfik edilmemiş olduğu halde, yine birbirlerine göndereceklerdir.

Ancak şurası mukarrerdir ki, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası ve Clearingkontoret, mezkûr ikinci nüshaları malmı tamamen gümrüklenmesinden sonra birbirlerine göndermek için lâzım gelen tedbirleri alacaklardır.

Madde — 9

İki Hükûmetten her biri, idhalâtçıları işbu Anlaşma hükümlerine uymaya mecbur edecek lüzumlu tedbirleri alacaktır.

Madde — 10

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası ile Clearingkontoret işbu Anlaşmanın muntazam işlemesi için lüzumlu olan teknik usuller üzerinde anlaşacaklardır.

Madde — 11

Krom, tütün ve incir müstesna, Türkiye menşeli mallar İsveç menşeli mallarla, bu günkü tarihli Ticaret anlaşmasının birinci maddesi hükümleri çerçevesi dahilinde, hususî takas mevzuu teşkil edebileceklerdir.

Türkiye ile İsveç arasındaki 31 ilk kânun 1937 tarihli kliring İtilâfnamesinin meriyet müddeti zarfında başlamış olup, bu müddetin inkizası tarihinde ikmal edilmemiş bulunan hususî takas muameleleri, mezkûr itilâfnamenin hükümleri dahilinde ve müddetinin inkizası tarihinden itibaren altı aylık bir mühlet zarfında tasfiye edileceklerdir.

İşbu maddede derpiş edilmiş olan muameleler iki memleketten her birinde meri usul ve kavaide tâbi olacaklardır.

Madde — 12

Türkiye veya İsveç menşeli olup müteakibilen İsveç veya Türkiyeye idhal edilecek malların mübayaatı için avans namile yapılacak tediyat, Clearingkontoret ile Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının muvafakati şartile, işbu Anlaşma hükümlerine tevfiikan tesviye edilecektir.

Madde — 13

1 — İşbu Anlaşmanın müddetinin inkizasında, diğer Memleket nezdinde lehine bir alacak bakiyesi kalacak olan Memleketin idhalâtçıları, bu bakiyeye tekabül eden matlûbatın tamamen tasfiyesine kadar, idhalâtları bedelini işbu anlaşma hükümleri mucibince tediye devam edeceklerdir. Keza işbu anlaşmanın müddetinin inkizasından evvel, kredi ile idhal edilmiş olan malların bedelleri de işbu Anlaşma hükümlerine tevfiikan tediye edilmekte devam edecektir.

2 — Bundan başka, işbu Anlaşmanın müddetinin inkızası anında iera safhasında bulunan hususî takas muameleleri de, mezkûr Anlaşma hükümleri dahilinde tasfiye edilecektir.

Madde — 14

İşbu Anlaşma, bu günkü tarihli Ticaret anlaşmasıyla aynı tarihte meriyete girecek ve onunla aynı meriyet müddetini haiz olacaktır.

Ankarada 20 ikincikânun 1939 tarihinde iki nüsha olarak tanzim kılınmıştır.

Nebil Batı

Eric Cyllenstierna

A - Listesi

<u>Türk tarife No.</u>		<u>Senelik kontenjan Türk lirası olarak</u>
323 - 363 (x)	Kâğıd ve kâğıddan eşya	60 000
440 - 449	Kauçuk ve kauçuk eşya	25 000
516 - 553	Her nevi demir ve çelik	100 000
554 - 568	Bakır ve halitaları	20 000
613 - 634	Alâtı basariye ve fenniye, cihazlar ve bunların aksanı ve sair alât	60 000
635 - 647	Ešliha ve mühimmat, mevaddı infilâkiye	60 000
648 - 666/2	Makineler	180 000
(649 A, B hariç)		
649 A, B, 681 (x)	Demiryolu müteharrık malzemesi	60 000
	Diğer emtea (Yünlüler, pamuklular, yün ve pamuk ip- likleri ve jüt mensücat hariç)	65 000
	Mecmu kontenjan	630 000

Yukarıda zikredilen plâfonlardan bazılarının ilk altı ay nihayetinde tükenmemiş oldukları halinde, bakiye kalan mebalığ, iki Tarafın mütabakatı ile, diğer plâfonlar arasında tevzi olunabilecektir.

(x) Türkiye Cumhuriyeti İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile.

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Kralığı Hükûmeti, Ticaret ve kliring anlaşmalarını imza ederken, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Bu günkü tarihle imzalı Ticaret anlaşması hükümlerine tevfikân Türkiyeye idhalleri kabul edilmiş olan ve ilişik A listesinde yazılı bulunan Türk gümrük tarife numaralarına dahil İsveç menşeli malların bedellerinin A kliring hesapları yolile tediyeleri, ancak 630 000 Türk lirasına ka-

dar ve her madde grubu için tesbit edilmiş olan plafonlar hadleri dahilinde icra edilebilecektir.

Bununla beraber, İsveçteki A kliring hesabına yapılan tediyat yukarıda zikredilen meblâğı tecavüz ettiği takdirde, fazlası, Türk Hükümeti tarafından İsveç menşeli malların mubayaasında serbestçe kullanılabilir.

Yukarıda işaret edilmiş olan plafonlar hadleri dahilinde Türkiyeye idhal edilecek İsveç menşeli mallara tefriki icab eden menşe şahadetnameleri Clearingkontoretin vizasını havi olacaktırlar.

Yukarıda sözü geçen Anlaşmaların meriyete vazından önce İsveçten sevkedilen İsveç menşeli mallar Türkiyeye, yukarıda mezkûr plafonlar haricinde idhal edilecektir. Bu malların bedeli, bu günkü tarihle imzalı Kliring anlaşmasının 2 nci maddesinin b fıkrası hükümlerine tevfiқан D hesabına kaydolunacaktır.

Yukarıda zikredilen Ticaret anlaşması hükümlerine tevfiқан ve balâda mezkûr plafonlar haricinde Türkiyeye idhalleri kabul edilmiş olan İsveç menşeli malların bedeli, Kliring anlaşmasının 11 nci maddesinde derpiş edilmiş olduğu şekilde, hususî takas yolile tesviye edilecektir.

Ankarada, 20 ikinci kânun 1939 tarihinde, iki nüsha olarak tanzim kılınmıştır.

Nebil Batı

Eric Gyllenstierna

Ankara, 20 ikinci kânun 1939

Bay elçi,

Bu günkü tarihle imzalı, Türk - İsveç Kliring anlaşmasının 6 nci maddesine atfen ve ekselânsınız tarafından bana vaki talebe cevaben faturaların İsveç kronu veya Türk lirası ile muharrer olmaması halinde, tahsilâtın İsveçte, mevzubahs dövizin Stockholmda bankalarca malûm son kurlar üzerinden - bu kurlar Londra kotasyonlarına müstenid olduğu ve temevvüçleri de normal hadler dahilinde kaldığı müddetçe - İsveç kronuna tahvilinden sonra yapılabileceğini size teyid ile kesbi şeref eylerim.

İhtiramatı faikamın teminatını kabul buyurunuz Bay Elçi.

Ekselâns
Bay Baron Eric Gyllenstierna
İsveç Elçisi
Ankara

Nabil Batı

Ankara, 20 ikinci kânun 1939

Bay elçi,

Ekselânsınız, bu günkü tarihle bana, meali aşağıda yazılı bir mektub göndermek lütfunda bulundular:

«Bu günkü tarihle imzalı, Türk - İsveç Kliring anlaşmasının 6 nci maddesine atfen ekselânsınız tarafından bana vaki talebe cevaben faturaların İsveç kronu veya Türk lirası ile muharrer olmaması halinde, tahsilâtın İsveçte, mevzubahs dövizin Stockholmda bankalarca malûm son kurlar üzerinden - bu kurlar Londra kotasyonlarına müstenid olduğu ve temevvüçleri de normal hadler dahilinde kaldığı müddetçe - İsveç kronuna tahvilinden sonra yapılabileceğini size teyid ile kesbi şeref eylerim.»

Hükümetim namına sened ittihaz ettiğim bu mektubun vürudunu bildirmekle kesbi şeref eylerim.

İhtiramatı faikamın teminatını kabul buyurunuz Bay Elçi.

Ekselâns
Bay Nebli Batı
Orta Elçi ve
Hariciye vekâleti Umumî
kâtib muavini
Ankara

Eric Gyllenstierna

